

Kongresszus — fegyveres védelem alatt

27. A Bolsevik Párt VI. kongresszusát július 26—augusztus 3 között tartották. Az aprilisi konferenciától a párt tagjainak száma 150 ezerrel nőtt, s elérte a 240 ezret. Petrográd, Moszkva és a központi iparterület bolsevik szervezeteihez 100 ezer tag tartozott. Az Ural-vidéken ekkor 25 ezer bolsevik tevékenykedett. A hadsereg pártvezetéseinek tagsága meghaladta a 25 ezer főt. A párt júliusban 51 sajtóorgánummal rendelkezett. A párt központi lapja 90 ezres példányt ért el.

A kongresszuson 287 küldött vett részt, közülük 171 részletes választ adott a kongresszuson kibocsátott kérdőívekre. A megkeresettek harmadnegyed része a korábbi évek során több ízben volt letartóztatásban, sokan az 1905-ös forradalom kapcsán csatlakoztak a párthoz. A küldöttek átlagos életkora 29 év volt, 55 küldött főiskolai, 39 középiskolai végzettséggel rendelkezett.

A kongresszust a főváros vörösnegyedében, a viborgi városrészen tartották. A kongresszus megnyitása még nyilvános volt, de a későbbi üléseken — mivel a kormány éppen ekkor betiltott mindenféle gyűlést és kongresszust — csak a küldöttek vehettek részt. A kongresszust a munkásosztály fegyveres egységei védelmezték. A Putylov-gyári munkások a pártkongresszust a proletariátus egyetlen igaz vezérének üdvözölték az ellenforradalom elleni harcban és biztosították, hogy a kongresszus határozatait valóra fogják váltani.

Lenin a kongresszuson nem vehetett részt, ekkor a fővárostól 35 km-re fekvő Razlivban rejtőzködött, de naponta tájékoztatták a kongresszus munkájáról. Lenin a politikai helyzetről szóló téziseiben, melyet a kongresszus előtt írt, az akkori állapotokat a bonapartizmus kezdetével azonosította, amikor a szoldatészka döntő szerephez jut az egymást többé-kevésbé kiegészítő forradalmi és ellenforradalmi osztályok harcában. Nem lehetnek többé alkotmányos illúziók, a harc kimenetelét a győzelmes fegyveres felkelés dönti el.

Lenin tézisei alapján a Sztálin által elmondott kongresszusi beszéd a szocialista forradalom célkitűzéseit foglalta magába. A szocialista forradalom azonban viszonylag bekécs útton már nem győzhet. A kongresszuson még több küldött nem értette a „minden hatalmat a szovjeteknek ideiglenes levételét, s többen azonosították a szovjetek elleni harccal e változást, ami természetesen helytelen volt. A párt képviselőinek továbbra is a szovjetekben kellett maradniuk, hasonlóan más tömegszervezetekhez, és le kellett leplezniük a megalkuvó pártok tevékenységét.

Ugyanakkor a párt többi régi vezetője, harcosa (Nogin, Preobrazszkij, Bucharin), az orosz szocialista forradalom sikerét a nyugateurópai proletariátus forradalmától tették függővé, ami korabeli mensevik állásfoglalásnak felelt meg. E nézeteket a kongresszus többsége elvetette.

A politikai helyzet vitája kapcsán felvetődött, hogy Lenin és más bolsevik vezetők megjelenjenek-e a burzsoá kormány bírósága előtt. A Központi Bizottság már korábban erre tagadó választ adott. Néhányan bizonyos feltételek mellett lehetségesnek tartották, hogy Lenin bíróság elé álljon, pedig a burzsoá ellenforradalmi kormánytól nem lehetett biztos garanciát remélni és egy „véletlen is kiolthatta volna Lenin életét. Végül is a kongresszus Bucharin javaslatát emelte egyhangúlag határozattá, amely kategorikusan elvetette a pártra szórt ragalmakat, s megállapította, hogy nemcsak a bíróság objektivitása, hanem a személyi biztonság elemi feltételei is hiányoznak. Lenin a bíróság előtt nem jelenhet meg.

A kongresszuson behatóan foglalkoztak szervezeti kérdésekkel. A szervezeti szabályzat leszögezte, hogy a pártra tagokat csak egyénileg lehet felvenni. Az elfogadott szervezeti szabályzat előírta a KB rendszeres üléseit. A szervezetek a demokratikus centralizmus elveinek megfelelően működtek. A párt kategorikusan elhatárolta magát a mensevikektől jövő egyesülési ajánlattól, ugyanakkor sikraszállt az opportunistákkal szakító minden szocialista erő egysége mellett. A VI. kongresszuson csatlakoztak a párthoz a több mint 4 ezer főt számláló fővárosi kerületközölk.

A kongresszuson 31 tagú (21 rendes, 10 póttag.) Központi Bizottságot választottak. A kongresszus irányvonalát a következők szavakkal összegezte V. Nogin, aki a pártnak 1898-tól volt tagja, kongresszusi záróbeszédében: „A mi pártunknak jutott az a nagyszerű feladat, hogy ne csak a szocializmus eszméinek propagálója legyen, hanem a társadalom új felépítését az életben kezdje meg. Bármilyen borús és zavaros is a mostani idő, az előttünk, mint a proletár párt előtt álló feladat nagyszerűsége tisztára mossa azt, mert győzni kell és győzni fog. Most pedig munkára, elvtársak!”

Augusztus 15-én, kedden:

a Tisza Bütorgyár szegedi gyáregységében 14 órakor, előadó: Juhász László; az Allami Biztosítónál 16 órakor, előadó: Vass István; a Szegedi Építőipari Ktsz.-ben 15.30 órakor, előadó: Bersenyi Lajos; a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalatnál 14 órakor, előadó: dr. Gazdag István.

Augusztus 16-án, szerdán: az Úveges Ktsz.-ben 16 órakor, előadó: Pusztai István; az alsóvárosi pártszervezetben (Alsóváros és Móraváros kerület dolgozóinak) 18 órakor, előadó: Hofgessing Péter.

Augusztus 17-én, csütörtökön: a Szegedi Falemezgyárban 14.30 órakor, előadó: Jurmics László; a Csongrád megyei Talajerőgazdálkodási Vállalatnál 16 órakor, előadó: Kószó Józsefné; az Április 4. Cipész Ktsz.-ben 14.30 órakor, előadó: Barna Ferenc; a Magyar Kábelművek szegedi gyáregységében 14.30 órakor, előadó: Ozvald Imre; a Csongrád megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalatnál 16 órakor, előadó: Csörgei Sándor; az Alsóiszavidéki Vízügyi Igazgatóságnál 15 órakor, előadó: Szalybély Mihály; a Csongrád megyei Erdőgazdaságban 15.30 órakor, előadó: Dani János; a Szegedi Víz- és Csatornaműveknél 15.30 órakor, előadó: Bódi László; a Ladaipari Vállalatnál 14.30 órakor, előadó: Kispál Jenő; az Úveg- és Porcelán-nagykereskedelmi Vállalatnál 16 órakor, előadó: Eitler Aladár; a Cipőnagykereskedelmi Vállalatnál (a vállalat és a RÖVIKÖT dolgozóinak) 16 órakor, előadó: Sárvári Mihály; az Alföldi Kólaajfűrészi Üzemben (a dorozsmai központban) 17 órakor, előadó: dr. Gazdag István; a Hungária Szálloda és Étterem

Pártnapok Szegeden

Vállalatnál (a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat dolgozóinak is) 16 órakor, előadó: Szabó József.
Augusztus 18-án, pénteken: a KÖJÁL-nál 14.30 órakor, előadó: Kovács József; a Felszabadulás Asztalos Ktsz.-ben 14 órakor, előadó: Kocsis József; a Szegedi Konzervgyárban 14.30 órakor, előadó: Ábrahám Antalné; előadó: Ábrahám Antalné dr.; a Tisza Áruházban 16.15 órakor, előadó: Dóza Pál; a MEH-Vállalatnál 15 órakor, előadó: Schönberger Adolf; a 10. sz. AKÖV-nél 16.30 órakor, előadó: Kincses András; a Szeged és Vidéke Körzeti Földművelőszövetkezetben 18 órakor, előadó: Csadon Gyula; az Ingotlankezelő vállalatnál 17 órakor, előadó: Kószó József; a Petőfitelep II. pártszervezetben 18 órakor, előadó: Ozvald Imre; a fale-

Megnyílt a szegedi képzőművészek tárlata a Nemzeti Galériában

A vidéki kulturális centrumok képzőművészetét bemutató kiállítások sorában Szegeden délből a budapesti Nemzeti Galériában megnyílt a szegedi képzőművészek tárlata.

A megnyitó ünnepségen megjelent Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Perjési László, a Szeged városi pártbizottság első titkára, dr. Szalontai József, a Csongrád megyei pártbizottság tagja, a pártbizottság osztályvezető-helyettese, dr. Kedvess György egyetemi tanár, a Hazafias Népfront Szeged városi bizottságának elnöke Hofgessing Péter, a Hazafias Népfront Szeged városi bizottságának titkára, valamint Szeged város és Csongrád megye társadalmi szerveinek több képviselője. Ott volt a Budapesten akkreditált diplomáciai testület számos tagja is.

A megjelent vendégeket dr. Pogány Ödön Gábor, a Nemzeti Galéria főigazgatója köszöntötte, majd Papp Gyula, a Szeged városi tanács vb elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet. Szólt Szeged képzőművészetének fejlődéséről, és egyebek közt szót adott a városban élő festők, grafikusok

vált a kiállításban belül dívgensé, jelentős mértékben a rendezőnek. D. Fehér Zsuzsának köszönhető, aki a kiállítás előkészítő munkálataiból is oroszlánrészt vállalt.

Az első két teremben a szegedi képzőművészet három „nagy öregjével” találkozunk. Nyomban a belépéskor Vlasics Károly fáradt, fátyolos színekben megoldott tájajaival, jeleneteivel találkozunk, melyek közül külön ki kell emelnünk a *Reggel a Tiszán* című alkotását. Dorogi Imre, Vlasics Károly nyugalmával szemben, mozgalmassal, erőteljes kompozícióban, mind színben. Színylágának sajátos jellemzője az élénk kékek bújkáló, felvillanó és mégis hangszúlyos elhelyezése (*Sugárzás a Tisza felett, Hazatérő pár*).

A festményeket jól egészítik ki Tápai Antal lemez-domborított portréi. Összefogott sima felületei leghatározottabban a *Piró* és a *Juhász Gyula-portré*ben jutnak érvényre. József Attila-portréja a költő bátorságát, határozottságát hangszólítja. Karakterizáló erejének mesterdarabja *Önarcképe*.

A következő terem — Erdélyi Mihályé — igaz örömet, felüdülést jelent. Nehéz pontosan meghatározni és elhelyezni művészetét, annyira egyéni. Szóltak a naivakhoz sorolni, de nincs igazuk: Erdélyi Mihály nagyon is tudatos alkotó. Ez a tudatosság azonban nem fedi el művészetének gyermeki báját, sőt — még ha nem ideillő jelző is, le kell írunk — hamvasságát, őszinteségét, optimizmusát. Gyermeki hite, a világ dolgait feletti öröme egyként érvényre jut a színesen kavargó csoportképekben (*Idegenforgalom, Farsangi muri, Ünnepek a Dunán*), vagy az intímebb művekben (*Udvar*) és az üzemi, és munkaábrázolásokban is (*Paprikamalom, Hidépítés*).

Ez alkalommal is fellépetünk egy önálló Erdélyi-kiállítás megrendezésének indokoltaságát és szükségességét.

Vinkler László életműve talán a legsokrétűbb valamennyi kiállító között. Ne-

gyedszázaddal ezelőtti indulását a hasonlóságra épülő Szentgyörgyi- és Kerényi-portrék jelzik, útjának következő állomásán, *Önarcképe*ben már határozott expresszív törekvések fedezhetők fel. Legújabb műveiben pedig egyként találkozunk a montázssal (*Oidipus*), a kevert technikával (*Tápai lakodalm*), folvatolt-csurgatott technikával és a levélnyomatoknál a biofestészet nyomai is. Főlényes rajztudásáról mitológiai ihletésű lapjainak sora tanúskodik.

Vincez András kiállított művei grafikai vénájának erejéről szólnak. Kopasz Márta grafikai, elsősorban exlibrisei és Szegedi Szentgyörgye, továbbá *Krakkói lapja* művészettel nyújtottak élményt. Szabó Miklós akvarelljei a műfaj erejét, a frissességet hordozzák magukban. Hemmert János ötletes grafikai a Tisza-parti fűzek architektúráját, tájmeghatározó jellemzőit nyújtják a tárlatátogatók számára ötletes megoldásban. Cs. Pataj Mihály részben summázóan összefogott érzelmi tartalmakat tolmácsol sikerrel (*Elhagyata, Udvar*), részben élénk festőiségre törekszik. Az ezek megvalósítására alkalmazott aplikáció azonban nem mindig válik képi egységé. Pintér József kiállított művei mindenképp előtti tematikai választékuk széles ivével érdemelnek elismerést. Tájép, munkaábrázolás, portré, csendélet egyként otthonosak esetjeinek, mely korábbi műveiben a mély színek harmóniáját, a későbbiekben pedig sikkbaterítést és szerkezetességet, majd legutóbbi műveiben a részletek naturánszerű festői mondanivalóját valósítja meg (*Kenyérszél, Krumpilvetők, Tűzfalak — házak, Kompozíció, Csendélet halakkal*).

Fontos Sándor, a Szeged

és szobrászok napjainkban kifejtett munkásságáról. A most megnyitó kiállításon a Szegeden alkotó képzőművészek kollektívája varakózzal nyújtja át a Nemzeti Galéria látogatóinak az utóbbi évek művészi termésének válogatott anyagát — mondotta.

A megnyitó beszéd után az ünnepség résztvevői megtekintették a kiállítást.

A tárlatnyitó ünnepség után a Hazafias Népfront Szeged városi bizottsága fogadást adott a meghívott vendégek és a kiállító művészek tiszteletére.

Két, máris saját hangot talált fiatal tehetség — Dér István és Zombori László — munkái nyújtanak élményt számunkra a következő termekben. Dér István munkássága szellemében, anélkül, hogy egyéniséget elvesztene, kapcsolódik a vásárhelyi műhelyhez. Őszinteség, tisztaság, érzelmi telítettség jellemzik munkáit (*Apám anyám, Kenyérévő, Hét ló*). Mindennapi környezetünk részletei alkotásaiban hangsúlyt és jelképi értéket nyernek (*Udvar vége, Fák a kertben*).

A másik egyéni hangú, erőteljes tehetség Zombori László. Alkotásai feszültséggel teltek, robbanó erejűek és monumentálisak, nem nagy méretük ellenére is. Dinamizmusában és monumentálisában a mexikói festészettel rokon, anélkül azonban, hogy egyéni karaktere elmosódna. (*Csendélet, Halászbárka I., II., Vörös bárka, Történelmi táj*).

A mai szegedi szobrászat fiatal alkotója, Tóth Sándor gazdag anyaggal bizonyítja művészetének sokrétűségét: bronzkórplasztika és lemez-domborítás, terrakotta és érmek sorakoznak fel a termekben. Kislasztikái ötlelességgel (*Ikrék, Hegedűs*), portréja szeretetteljes gyöngédséggel (*Felcséggem*), domborításai lírai formálással szólnak hozzánk (*Kendős fej, Élet, Kettén*).

Szeged mai plasztikájának Tóth Sándor mellett tehetséges képviselője és ez a kiállított két műből is meggyőzően érezhető: Szatmári Gyöngyi. Tömör és zárt *Furulyázója* és érzékletesen, sőt felöltözöttség ellenére is érzéken ható *Apolónője* értékes darabjai a tárlatnak.

T. Nagy Irén fa-intarziál szerencsésen színesítik a kiállított anyagot. Legsikerültebbeknek az intarzia műfai jellegén belül maradó, sikkban megoldott táblákkal tartjuk, melyekben az anyagszerűség is jól érvényre jut (*Üzem, Város*).

Sági József, Dénes János, Papp György, Veres Mihály, Zoltánfi István, Sücs Árpád, H. Dinnyés Éva művei teszik teljessé a tárlatot. DÖMÖTÖR JÁNOS

Fontos Sándor, a Szeged

és szobrászok napjainkban kifejtett munkásságáról. A most megnyitó kiállításon a Szegeden alkotó képzőművészek kollektívája varakózzal nyújtja át a Nemzeti Galéria látogatóinak az utóbbi évek művészi termésének válogatott anyagát — mondotta.

A megnyitó beszéd után az ünnepség résztvevői megtekintették a kiállítást.

A tárlatnyitó ünnepség után a Hazafias Népfront Szeged városi bizottsága fogadást adott a meghívott vendégek és a kiállító művészek tiszteletére.

Két, máris saját hangot talált fiatal tehetség — Dér István és Zombori László — munkái nyújtanak élményt számunkra a következő termekben. Dér István munkássága szellemében, anélkül, hogy egyéniséget elvesztene, kapcsolódik a vásárhelyi műhelyhez. Őszinteség, tisztaság, érzelmi telítettség jellemzik munkáit (*Apám anyám, Kenyérévő, Hét ló*). Mindennapi környezetünk részletei alkotásaiban hangsúlyt és jelképi értéket nyernek (*Udvar vége, Fák a kertben*).

A másik egyéni hangú, erőteljes tehetség Zombori László. Alkotásai feszültséggel teltek, robbanó erejűek és monumentálisak, nem nagy méretük ellenére is. Dinamizmusában és monumentálisában a mexikói festészettel rokon, anélkül azonban, hogy egyéni karaktere elmosódna. (*Csendélet, Halászbárka I., II., Vörös bárka, Történelmi táj*).

A mai szegedi szobrászat fiatal alkotója, Tóth Sándor gazdag anyaggal bizonyítja művészetének sokrétűségét: bronzkórplasztika és lemez-domborítás, terrakotta és érmek sorakoznak fel a termekben. Kislasztikái ötlelességgel (*Ikrék, Hegedűs*), portréja szeretetteljes gyöngédséggel (*Felcséggem*), domborításai lírai formálással szólnak hozzánk (*Kendős fej, Élet, Kettén*).

Szeged mai plasztikájának Tóth Sándor mellett tehetséges képviselője és ez a kiállított két műből is meggyőzően érezhető: Szatmári Gyöngyi. Tömör és zárt *Furulyázója* és érzékletesen, sőt felöltözöttség ellenére is érzéken ható *Apolónője* értékes darabjai a tárlatnak.

T. Nagy Irén fa-intarziál szerencsésen színesítik a kiállított anyagot. Legsikerültebbeknek az intarzia műfai jellegén belül maradó, sikkban megoldott táblákkal tartjuk, melyekben az anyagszerűség is jól érvényre jut (*Üzem, Város*).

Sági József, Dénes János, Papp György, Veres Mihály, Zoltánfi István, Sücs Árpád, H. Dinnyés Éva művei teszik teljessé a tárlatot. DÖMÖTÖR JÁNOS

Tűz!... Tűz!...

A nyári mezőgazdasági tűzrendészeti ellenőrzések tapasztalatait és az első félévi tűzkár-statisztikát értékelte tegnap a megyei tanács igazgatási osztályán a Csongrád megyei tűzrendészeti bizottság. Cs. György, a megyei tűzrendészeti osztály parancsnoka beszámolt arról, hogy az idei aratási és cseplési munkák túlnyomó része befejeződött, s egyetlen — villámcsapás okozta — kisebb tűzesettel eltekintve a munkák során nem keletkezett tűz. Az idén először készültek fel a termelőszövetkezetek teljesen önállóan, hatóságai beavatkozás nélkül a tűzvédelemre s ez az eredmények alapján jól sikerült. A községi, járási és megyei tűzrendészeti bizottságok, ez utóbbi a MÁV Igazgatósággal közösen fokozott ellenőrzéseket végeztek, ami szinten hozzájárult a 156 ezer hold gabona tűzkár nélküli betakarításához.

A nyári munkák jó tapasztalatai mellett azonban figyelemre méltó, hogy az egyéb tűzesetek száma és főként a tűzkár emelkedett a tavalyi hasonló időszakhoz képest. Idén több volt a tűz-

eset és a tűzkár az ipari üzemekben és lakóházakban. A tűz keletkezésének okai között leggyakoribb a régi épületeknél az építési hibából, azután a gvermekek játékból, a kályha és tűzhely sugárzó hőjétől, az eldobott cigarettá miatt és újabban a propán-bután gázpalackok helytelen kezeléséből származó tűzeset. Gázpalack helytelen kezelése miatt egy haláleset és súlyos sérülés is történt az első félévben.

Kiemelt munkahelyekre

Közműveseket, ácsokat, vasbeton-szerelőket, építőipari segédmunkásokat — teljesítménybéréssel!

azonnali belépéssel felvevőnk. Munkásszállás van. XIII. ker. Lakáskarbantartó Ktsz. Budapest, XIII. Hegedűs Gyula u. 9. Havonta egyszer házzutatót térítünk.

Fontos Sándor, a Szeged

és szobrászok napjainkban kifejtett munkásságáról. A most megnyitó kiállításon a Szegeden alkotó képzőművészek kollektívája varakózzal nyújtja át a Nemzeti Galéria látogatóinak az utóbbi évek művészi termésének válogatott anyagát — mondotta.

A megnyitó beszéd után az ünnepség résztvevői megtekintették a kiállítást.

A tárlatnyitó ünnepség után a Hazafias Népfront Szeged városi bizottsága fogadást adott a meghívott vendégek és a kiállító művészek tiszteletére.

Két, máris saját hangot talált fiatal tehetség — Dér István és Zombori László — munkái nyújtanak élményt számunkra a következő termekben. Dér István munkássága szellemében, anélkül, hogy egyéniséget elvesztene, kapcsolódik a vásárhelyi műhelyhez. Őszinteség, tisztaság, érzelmi telítettség jellemzik munkáit (*Apám anyám, Kenyérévő, Hét ló*). Mindennapi környezetünk részletei alkotásaiban hangsúlyt és jelképi értéket nyernek (*Udvar vége, Fák a kertben*).